

ROLF SCHREINER:

Orenthal James

Det fysiske VM i fotball blei arrangert i Uruguay i 1930, og vertslandet vant finalen med 4 – 2 øve Argentina. Men det e verd å merka seg at USA tog bronsemedaljen – det betyr at det har vært spelt fotball på den europeiske måden i USA i hvert fall i 90 år.

Men historisk har American Football i adle år vært ein møyje større idrett i USA enn den fotballen me e vant med. Spelarene løybe te de kan legga ner den ovale ballen i modstandernes målfelt (touchdown), eller de sparke ballen mydlå to høge stenger og øve ein tverrligger – begge deler gjer poeng.

Vår cupfinale på Ullevaal e ein mikroskopisk begivenhed i forhold te Super Bowl i USA – finalen i American Football med verdensstjerner i pausene og reklamepriser så ligge på 1 million kroner per sekund. Eller va det dollar?

Så hvis du e stjerna i amerikansk fotball, e du superkjendis og du blir behandla på ein heilt spesielle måte både av media og publikum. Det fekk me oppleve på nært hold onna VM i fotball i USA i juni 1994.

Me va fira stykker – to farer og to sønner – så kom hjem te hotellet på Manhattan itte at Norge hadde tapt 0 – 1 for Italia på Giants Stadium i New Jersey. Me lurte på om de viste møyje fra VM på TV, så me slo på apparatet og søkte på kanalane. Null fotball. De nevnte ikkje Norges kamp eller mesterskabet som sådan med ett ord – adle va merr opptatt av ein biljakt. Kamera lå øve motorveien, og mange politibilar kjørte tett bag ein store, kvide bil. Dette viste de om igjen og om igjen.

Orenthal James Simpson blei født 9. juli 1947 i San Francisco. Då han va 22 år, blei han regna som den beste spelaren i amerikansk fotball, og den tittelen beholdt han i mange år fremøve. Han fekk kallenavnet «The Juice» fordi O.J. e ein møyje brukt forkortelse i USA for orange juice.

Parallelt med idrettskarrieren blei mørkhudede O.J. Simpson òg ein populær skuespelar. Han spelte bl.a. i TV-serien Røtter og de tri komediane om Mannen med den nakne pistol med Leslie Nielsen i hovedrollen.

I 1985 blei O.J. gift for andre gang – med Nicole Brown Simpson. Itte å ha fått to barn samen, Sydney i 1985 og Justin i 1988, blei paret skilt i 1992.

Og så – 12. juni 1994, rett før VM i fotball sko begynna i USA – blei Nicole Brown Simpson og vennen Ronald Goldman funne knivdrept udenfor huset hennes i Los Angeles. Politiet va ganske sikker på at O.J. Simpson sto bag drabene, ikkje minst fordi Nicole før skilsmissen i åravis hadde tilkalt politiet på grunn av O.J. sine voldelige handlinger. Og hu hadde sagt te ei venninna: «Han komme te å dreba meg.»

Den 17. juni sko O.J. melde seg for politiet, men han møtte ikkje opp. Politiet begynte å leida, og klokka 18.45 blei bilen hans observert på motorveien Interstate 405. Bilen blei kjørt av ein av O.J. sine venner, Al Cowlings, og han blei trua av O.J. med ein pistol. Nå fulgte ein biljakt så varte i øve ein time – O.J. sin kvide Ford Bronco i sakte fart foran ein armada av politibiler. Oppe i loftå kretsa merr enn et dusin helikoptre fra politi og fjernsynskanalar. Bare i USA blei biljakten fulgt av 95 millioner TV-seere.

Straffesagen mod O.J. begynte 29. januar 1995 og varte i 133 dager. Den enorme interessen fra media gjorde at heile rettssagen blei overført direkte på TV. O.J. hadde et heilt team med stjerneadvokater som sine forsvarare, og de meinte at politiet i Los Angeles hadde motiv og mulighet te å plante og forfalska bevisene, som bl.a. va blod fra begge ofrene i O.J. sin bil. Det blei slått fast at politiet hadde håndtert bevismateriale ureglementert, og forsvaret meinte at politiet va prega av rasistiske fordommer.

Det ble òg lagt fram i retten ein blodige lærhanske så politiet meinte at Simpson hadde brukt onna drabet, men hansken va tydeligt for trange te å passa på O.J. sin hånd.

Den 3. oktober 1995 blei O.J. Simpson frikjent av juryen. Flerne mørkhudede personer i juryen innrømde itte på at de gadd ikkje bruga merr tid på lange diskusjoner – de syntes synd på den flotte idrettsmaen O.J. og itte 133 dager ville de hjem. Og de syntes ikkje at bevisene va gode nok te å dømme O.J.

Då valgte familien te ofrene å gå te privat søksmål. I den rettssagen kan du bli dømt av jurister (ikkje ein jury) hvis det e overveiande sannsynlig at du e skyldig. Og der e ikkje liga strenge krav te bevis. Den 4. februar 1997 i Santa Monica blei O.J. Simpson kjent erstatningsrettslig ansvarlig for dødsfallene, og han blei dømt te å betale 33 millioner dollar te de etterlatte. Men Simpson va blakk – han hadde brukt heile formuen på forsvarerne.

Ti år seinare i Las Vegas gjekk O.J. Simpson og ein kompis inn på hotellrommet te to sportsforhandlere. Det blei vifta med våben og truslene føyg gjønå rommet. Ein aen person hadde fått et par års fengsel for dette optrinnet, men nå sko det amerikanske rettssystemet hevna seg, og O.J. blei i 2008 dømt te fengsel i 33 år for overfall, ran, kidnapping m.m. Altså same antall år som millioner dollar i forrige sag. Tilfeldigt? Neppe.

O.J. Simpson sone straffen i Lovelock Correctional Center i staten Nevada. 9. juli neste år fyller han 70 år. Då kan han bli løslatt på prøve – og eg tippe at han dermed vil få et hav av blomster fra gamle fans.

Mord e mord, men hudfarge e hudfarge – tenkte de vel i juryen.